

HLAVNÍ TEZE PŘIPRAVOVANÉ NOVELY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH

LUCIE MLSNOVÁ BRYXOVÁ, MINISTERSTVO VNITRA ČR

ZÁKON Č. 117/2001 SB., O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ (ZÁKON O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH), VE ZNĚNÍ POZDĚJŠÍCH PŘEDPISŮ

Zákon upravuje konání veřejných sbírek právními osobami.

Obecným účelem je zajištění kontroly transparentnosti získávání příspěvků a zabezpečení jejich využití.

Veřejnou sbírkou se podle uvedeného zákona rozumí získávání a shromažďování dobrovolných peněžitých příspěvků od předem neurčeného okruhu přispěvatelů pro předem stanovený veřejně prospěšný účel, zejména humanitární nebo charitativní, rozvoj vzdělání, tělovýchovy nebo sportu, ochranu kulturních památek, tradic nebo životního prostředí.

Kontrolu nad konáním veřejných sbírek vykonávají podle zákona o veřejných sbírkách

➤ **krajské úřady** (v Praze Magistrát hl. města Prahy), příslušné podle sídla pořadatele veřejné sbírky, a

➤ **Ministerstvo vnitra**, které

- vykonává kompetence krajského úřadu, pokud veřejnou sbírku koná sám kraj nebo hl. město Praha, a
- vede centrální evidenci veřejných sbírek, kterou zpřístupňuje veřejnosti na svém webu.

NOVELA ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH

Zákon o veřejných sbírkách byl od svého přijetí dotčen jedinou podstatněji **novelou č. 120/2012 Sb.** Tato novela umožnila konat sbírku na dobu neurčitou a jiným způsobem, než který výslovně upravuje zákon, což umožnilo pružněji reagovat na technologický vývoj.

Zákon je jako celek stále funkční, což lze doložit na údajích z centrální evidence sbírek vedené Ministerstvem vnitra – v současné době je evidováno přes 2 000 probíhajících veřejných sbírek.

V některých ohledech však již nevyhovuje aktuálním potřebám.

NOVELA ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH

Za účelem revize právní úpravy vznikly v letech 2020 a 2021 **dvě expertní pracovní skupiny**

- při Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace,
- při Ministerstvu vnitra.

Na základě výstupů uvedených pracovních skupin byla do Plánu legislativních prací vlády na rok 2023 zařazena **novela zákona o veřejných sbírkách**.

LEGISLATIVNÍ PROCES

- předložený návrh novely zákona o veřejných sbírkách vychází ze závěrů uvedených pracovních skupin a byl **zpracován Ministerstvem vnitra**.
- **mezirezortní připomínkové řízení** se uskutečnilo ve dnech 10. srpna až 7. září 2023. Uplatněno bylo celkem 89 připomínek, z toho 41 zásadních.
- všechny připomínky se podařilo vypořádat s výjimkou požadavku Unie zaměstnavatelských svazů ČR na vypuštění povinnosti pořadatele sbírky provádět zapečetění a rozpečetění pokladniček sloužících ke sběru příspěvků za přítomnosti úředníka obecního úřadu. Důvodem tohoto požadavku byla tvrzená nadměrná zátěž pro provozovatele sbírek. Této připomínce nebylo možné vyhovět, neboť pečetění a otevírání pokladniček v přítomnosti úřední osoby je důležitou garancí řádného průběhu sbírky, a tedy mimo jiné zvyšuje její důvěryhodnost v očích veřejnosti. Tato připomínka byla předmětem formálního rozporu ve smyslu Legislativních pravidel vlády, a proto byl **návrh zákona vládě předložen** v souladu s Plánem legislativních prací vlády na rok 2023 **bez rozporů**.
- na základě požadavku hlavního města Prahy bylo s cílem zabránit zneužívání režimu veřejné sbírky k obcházení tržního řádu doplněno zmocnění pro vydání obecně závazné vyhlášky obce, kterou bude možné provádění veřejné sbírky prodejem předmětů nebo vstupenek na některých místech v obci zakázat.

LEGISLATIVNÍ PROCES

- návrh byl projednán pracovními komisemi Legislativní rady vlády pro správní právo č.1 dne 13. listopadu 2023, pro finanční právo dne 14. listopadu 2023 a pro RIA dne 10. listopadu 2023.
- na základě stanoviska předsedy Legislativní rady vlády, ve kterém byly navrženy změny převážně legislativně technického charakteru, se kterými předkladatel vyjádřil souhlas, byl návrh novely zákona o veřejných sbírkách **projednán a schválen vládou dne 10. 1. 2024** a předán Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR k dalšímu legislativnímu procesu.
- organizační výbor Poslanecké sněmovny projednání návrhu zákona (**sněmovní tisk 617**) doporučil dne 17. 1. 2024 a navrhl Rozpočtový výbor jako garanční.
- 1. čtení proběhlo 7. 2. 2024, jednání Rozpočtového výboru pak 14. 2. a 13. 3. 2024, kdy usnesením doporučil Poslanecké sněmovně, aby s vládním návrhem zákona o veřejných sbírkách **vyslovila souhlas**.

Aktuálně lze sledovat **[Sněmovní tisk 617 \(psp.cz\)](#)**

HLAVNÍ TEZE NOVELY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH

Hlavním cílem předloženého návrhu zákona je zajistit, aby příspěvky vybrané od dárců byly využity k žádanému veřejně prospěšnému účelu, a zároveň snížit administrativní zátěž pořadatelů veřejných sbírek tam, kde to neodporuje požadavku na transparentnost sbírky.

K prvnímu z těchto cílů směřují především následující změny:

- za účelem prevence zneužívání výhod spojených s konáním veřejných sbírek a obcházení regulace podnikání se u veřejných sbírek konaných prodejem předmětů nebo vstupenek navrhuje **stanovit minimální podíl z ceny předmětu nebo vstupenky odváděný do sbírky, a to ve výši 40 %**
- ze stejného důvodu se navrhuje umožnit obcím stanovit **obecně závaznou vyhláškou** místa, na kterých nebude možné konat veřejnou sbírku prodejem předmětů nebo vstupenek, pokud se jedná o prodej předmětů nebo služeb v oblasti cestovního ruchu
- **znemožnění konat veřejné sbírky** osobám, které se v posledních 5 letech před oznámením sbírky opakovaně dopustily na tomto úseku přestupku.

HLAVNÍ TEZE NOVELY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH

Ke snížení zátěže pořadatelů sbírek pak má sloužit zejména:

- úprava, podle níž **sbírky konané bezhotovostním způsobem** na bankovní účet budou režimu zákona o veřejných sbírkách podléhat jen na základě **dobrovolného rozhodnutí** jejich pořadatelů
- **potvrzení** o tom, že pořadatel oznamované sbírky nemá splatný daňový nedoplatek ani nedoplatek na zdravotním a sociálním pojistném, se **nahradí čestným prohlášením**
 - dosavadní požadavek značně prodlužuje osvědčení sbírky, zejména pokud jde o potvrzení vystavovaná zdravotními pojišťovnami
 - jeho přínos pro zajištění příspěvků do sbírky přitom není zřejmý
- za podmínek jejich transparentního oznámení bude možné z výtěžku veřejné sbírky hradit i **nepřímé, režijní náklady** (náklady na mzdy, nájemné, na služby)

HLAVNÍ TEZE NOVELY ZÁKONA O VEŘEJNÝCH SBÍRKÁCH

Definičním znakem veřejné sbírky je předem stanovený veřejně prospěšný účel. K jeho realizaci mohou sloužit i nepřímé (režijní) náklady, související například se zabezpečením určité veřejně prospěšné služby. V aplikační praxi však vznikají nejasnosti, zda a které nepřímé náklady lze z výtěžku konkrétní sbírky hradit. Navrhovanou změnou se tyto nejasnosti odstraní.

- **Předpokládané nabytí účinnosti 1. ledna 2025**

Děkuji za pozornost.